ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

РІК XIX БЕРЕЗЕНЬ 1972 Ч. 3. (211)

РОЗГАДАЙМО!

СКІЛЬКИ ОВЕЧОК, А СКІЛЬКИ КАЧОК?

На подвір'ї господарства паслися овечки і качки. Разом було чотири голови, а ніг — у три рази більше.

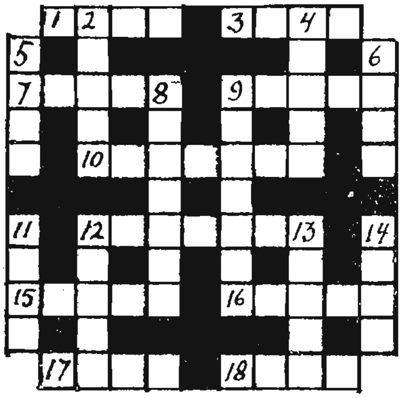
Скільки було овечок, а скільки качок?

Загадка

Маю роги, маю пір'я,
Хоч ні птиця, ані звір я.
В ліжку ви мене шукайте.
Хто я? Швидко відгадайте!

ХРЕСТИКІВКА

(Уклала А. Дичка)

По горизонталі:

1. І цей і той разом.
3. Одяг дерева.
7. Інакше — подорож.
9. Товщ, жир з молока.
10. Городина.
12. Австралійська тварина.
15. Оповідання Б. Грінченка про дівчинку – героїню.
16. Інакше — святий образ.
17. Інакше — прапор.
18. Морський рак.

По вертикалі:

2. Городина до борщу.
4. Рослина, що стелиться по воді, як килим.
5. Найдрібніша частка хемічного елементу.
6. Права притока Дніпра.
8. Країна на півдні Европи.
9. Притока р. Міссіссіпі.
11. Велика тварина Азії й Африки.
12. Пташка — шишкар.
13. Минулий день.
14. Інакше — ридання.

ЩО ЦЕ?

Зимою спить, літом бринить,
У поле, у сади літає,
Солодку росу збирає.

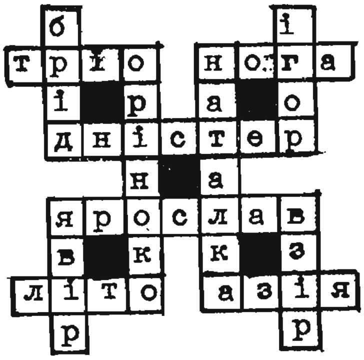
***

Повний хлівець білих овець,
А між ними червоний баранець.

ДИВНА СКРИНЬКА

В яку це скриньку, вгадайте діти,
Цілу оркестру можна вмістити?

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК У ЧИСЛІ „ВЕСЕЛКИ" ЗА ЛЮТИЙ Ц. Р.: НЕЗВИЧАЙНІ АКТОРИ — ляльки в маріонетковому (ляльковому) театрі; **ЩО ЦЕ?** Подушка. **ХРЕСТИКІВКА:**

ВЕСЕЛКА — THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді. Річна передплата становить у ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Обкладинка роботи Галини Титли.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"

Published monthly, except June to September Bi monthly at Jersey City, New Jersey

81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303

Subscription $4.00 per year.

Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Галина Мазепа — Весняне пробудження

Роман ЗАВАДОВИЧ *Ілюстрації Юрія КОЗАКА*

ВЕСНА В САДОЧКУ

Хоч зима ревла-гуділа,
На печі я не сиділа —
Одяглася в кожушинку,
Теплу узяла шапчинку
І ходила по льодочку
До садочку.

А тепер весна надходить:
Вже раніше сонце сходить
І пізніше йде спочити,
Щоб подовше гралися діти,
Щоб набігались, нівроку,
По садочку.

Як не гратись, не радіти?
Розквітають перші квіти,
І Великдень, пишне свято,
Нам дарів несе багато:
Чудо-писанку, і паску,
І ковбаску.

Ми покличем пташку, бджілку,
Заспіваємо гаївку,
Заспіваємо веснянку
І запросим сонце зранку,
Щоб погралось з нами в „квочку"
У садочку.

Роман ЗАВАДОВИЧ

ЗАВТРА БУДЕ ВЕСНА

Як з-за хмари сонце блисне,
Усміхнеться до землі,
Веселенько пташка свисне
На березі, на гіллі.

І Мороз уже не тисне —
Гнів і лютість загубив,
Вже на річці крига тріснула,
Лід з водою геть поплив.

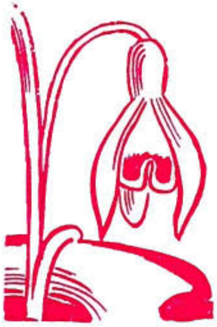
Похилились, зажурились
Снігові баби й діди,
Руки, вуха погубили —
Не минути їм біди!

Ходить Провесна узліссям,
Кличе радісно вона:
„Чуйте, проліски! Будіться!
Завтра буде вже весна!"

Лютість — злість (fury); **крига** — лід (ice); **узлісся** — край лісу; **пролісок** — найраніша весняна квітка (mercury).

Катерина ПЕРЕЛІСНА

ДВІ КВІТОЧКИ

Дві квіточки розквітли
У нашому садку,
Свіженькі і привітні,
У мокрому сніжку.

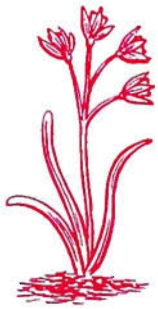
То пролісок синенький
І білий первоцвіт
Шепочуть веселенько:
„Весняний вам привіт!"

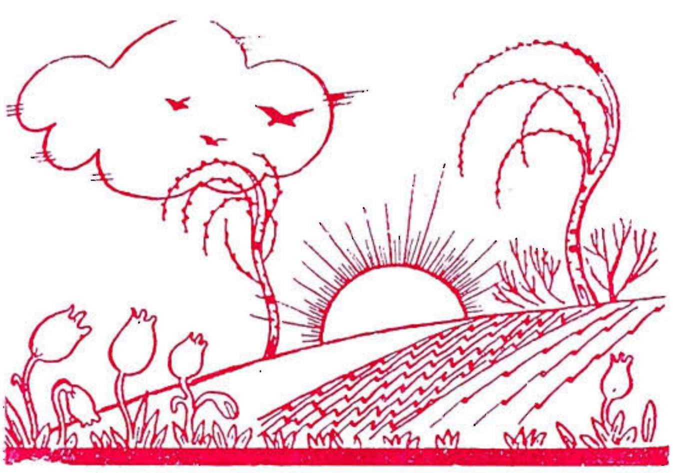
Катерина ПЕРЕЛІСНА

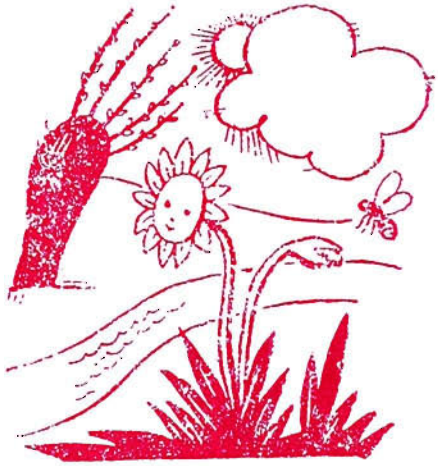
ПРОЛІСОК

Я — пролісок синенький,
І перший повесні
Сказати вам раденький:
„Кінець! Кінець зимі!"

З-під снігу мій листочок
До сонця простягну
І ніжний мій дзвіночок
Вітатиме весну.

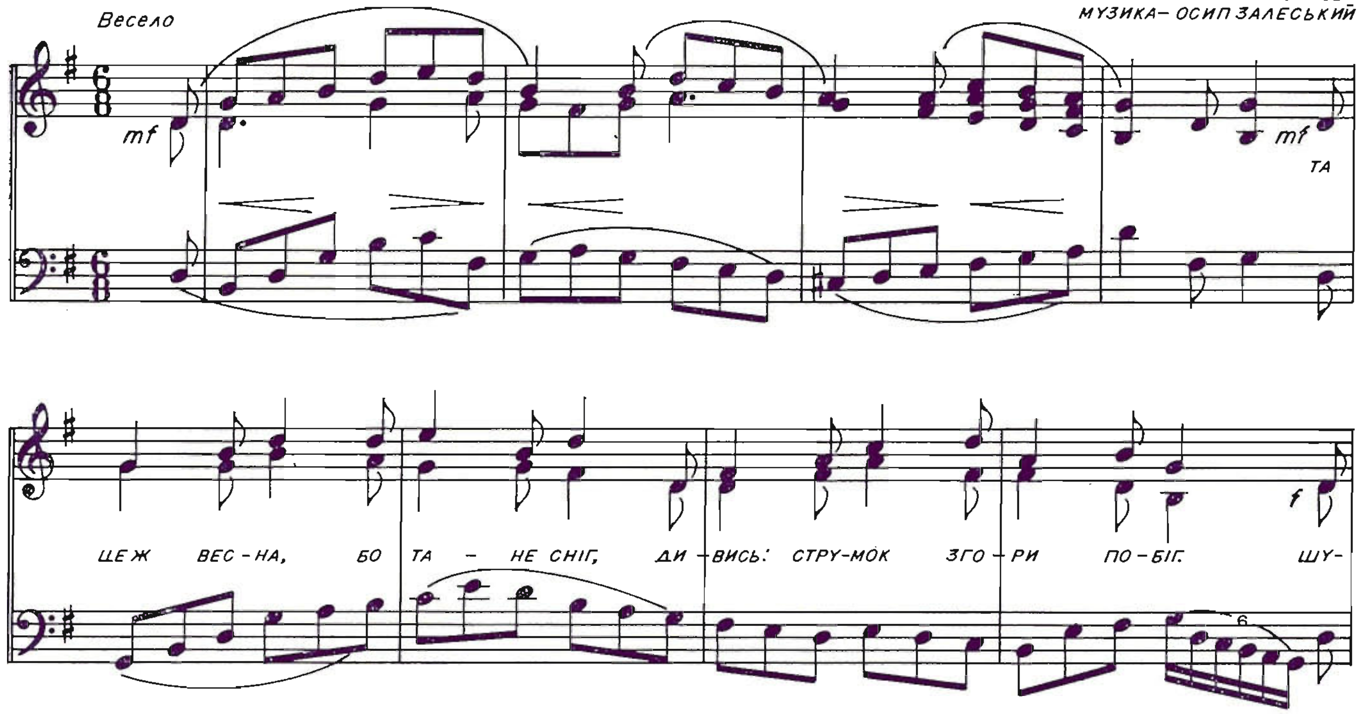

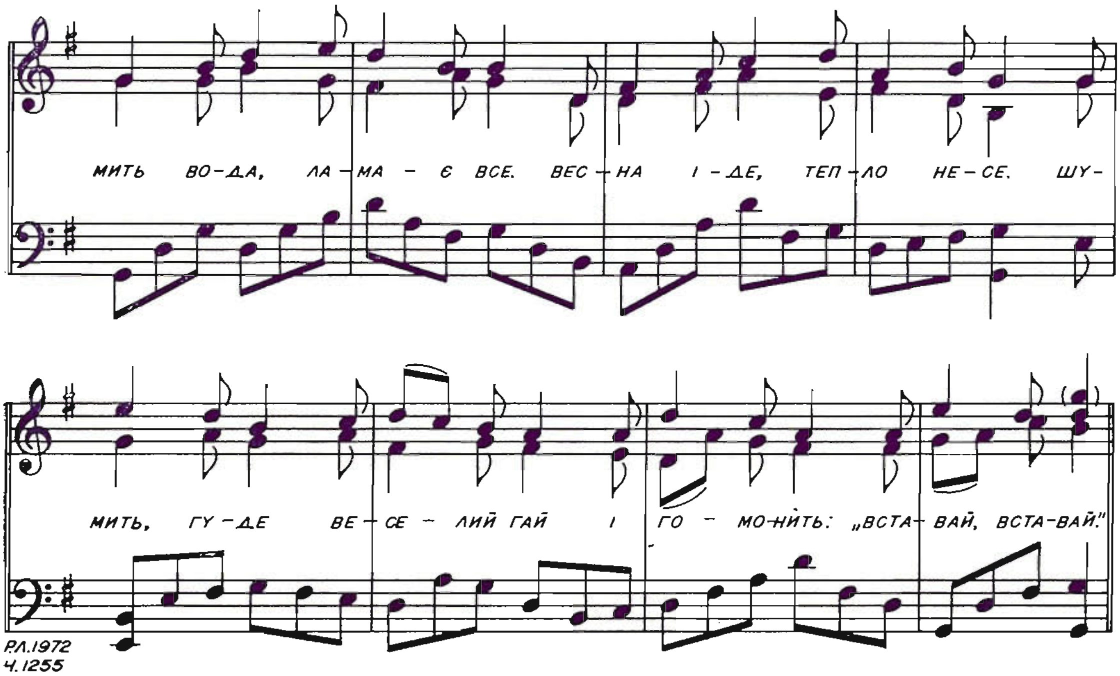

ВЕСНА

ДЛЯ ДВОХ ГОЛОСІВ
З ФОРТЕПІАНОМ

СЛОВА-ОЛЕКСАНДЕР ОЛЕСЬ
МУЗИКА- ОСИП ЗАЛЕСЬКИЙ

ТА ЦЕ Ж ВЕСНА,
БО ТАНЕ СНІГ.
ДИВИСЬ: СТРУМОК
ЗГОРИ ПОБІГ.
ШУМИТЬ ВОДА,
ЛАМАЄ ВСЕ.
ВЕСНА ІДЕ,
ТЕПЛО НЕСЕ.
ШУМИТЬ, ГУДЕ
ВЕСЕЛИЙ ГАЙ
І ГОМОНИТЬ:
„ВСТАВАЙ, ВСТАВАЙ"

РОЗТАНЕ СНІГ,
ЗИМА МИНЕ,
ЗЕМЛЯ КРУГОМ
ЦВІСТИ ПОЧНЕ.
ДІТЕЙ МАЛИХ
ВЕСЕЛИЙ РІЙ
ПОМЧИТЬ ІЗ ХАТ
НА ЛУГ МЕРЩІЙ.
РАДІЄ ВСЕ,
СПІВАЄ ВСЕ:
ВЕСНА ІДЕ
ТЕПЛО НЕСЕ!

Р.Л.1972
Ч.1255

Тарас ШЕВЧЕНКО *Ілюстрація Петра АНДРУСЕВА*

ЩАСЛИВА ЗУСТРІЧ

Тарас Шевченко написав не тільки „Кобзаря" але й драму „Назар Стодоля", та кілька повістей. Друкуємо тут уривок із повісти „Мистець". В цьому уривку розказано, як маляр Іван Сошенко зустрів у парку молодого Тараса, познайомився з ним, полюбив його та заопікувався ним. Колись цю повість прочитаєте повністю і з неї довідаєтеся про визволення Шевченка з кріпацтва, про його науку в Академії Мистецтв і про те, як він став не тільки славним поетом, але й визначним малярем.

Підходячи до того місця, де велику алею перерізує поперечна, я трохи-трохи не спіткнувся на живу людину в брудному бавовняному халаті: вона сиділа на відрі, саме проти статуї Сатурна.

Я зупинився. То був хлопець років на чотирнадцять чи п'ятнадцять; він озирнувся і почав щось ховати в пазуху. Я підійшов ближче до нього і спитав, що він тут пороблє.

— Нічого я не роблю, — відповів він, засоромившись, — на роботу йду, та по дорозі зайшов оце в сад. — Трошки помовчавши, він додав: — Я малював.

— А покажи сюди, — кажу до нього, — що ти там малював.

Він витягнув з пазухи чвертку сірого паперу і боязко подав мені. На папері доволі гарно був нашкіцований Сатурн.

Довго тримав я в руках малюнок та любувався замурзаним обличчям автора. У незугарному та худорлявому обличчі його було щось привабливе, найпаче в очах його, розумних і тихих, наче в дівчинки.

— Чи ти часто ходиш сюди малювати? — спитав я його.

— Щонеділі, — відповів він, — а коли робимо де тут поблизу, то і в будень заходжу.

— Ти вчишся малярства?

— І живопису, — додав він.

— А у кого ж ти в науці?

— У покойового маляра, в Ширяєва.

Я хотів був розпитати в нього ще деякі подробиці, але він узяв відро з жовтою фарбою в одну руку, а в другу жовту ж таки витерту здорово щітку і намірився йти.

— Куди ж ти хапаєшся?

— На роботу, а то й так уже запізнився; прийде хазяїн, так перепаде мені.

— Зайди до мене в неділю вранці, і коли є в тебе ще які малюнки своєї роботи, то принеси мені показати.

— Добре, прийду. А де ж ви живете?

Я написав йому на його малюнку свою адресу, і ми розійшлися.

Тричі тільки бачив я мого нового знайомого, а вже здружився з ним, вже прилип до нього, полюбив його.

За чаєм приятель мій розповів мені про своє життя. Сумне, журливе оповідання! Він розповів його так просто, ані єдиної риски докору й нарікання! Доки не чув я його сповіді, я міркував собі: яким би робом поліпшити його виховання, а по сповіді — годі було й думати: він був кріпак!

Мене так приголомшила оця сумна новина, що в мене зовсім зникла надія на щось краще. Принаймні з півгодини ми сиділи мовчки. Нарешті, він розбудив мене з приголомшення плачем. Я глянув на нього і спитав, чого він плаче.

— Вам прикро, що я . . .

Він не договорив і залився слізьми.

Як умів, я запевняв його, що — ні, і ми вернулися до мене в господу. По дорозі зустріли ми старого Венеціянова. Привітавшись, він пильно подивився на мого товариша і, добряче усміхаючись, спитав:

— Чи не буде і з цього мистця?

Я відповів: і так, і не так. Він спитав про причину. Я нишком розказав йому. Старий задумався, міцно стиснув мою руку, і ми розійшлися. Венеціянов своїм поглядом і стиском руки моєї неначе докоряв мені за безнадійність. Я підбадьорився і згадав декого з мистців, учнів і годованців Венеціянова. І мені, правда, невиразно мигнуло щось, ніби та надія на обрії.

Сатурн — назва староримського поганського бога хліборобства.

Венеціянов — один із мистців, що зайнявся справою визволення Шевченка з кріпацтва.

ЗА СОНЦЕМ ХМАРОНЬКА ПЛИВЕ

–ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХОРУ–

СЛОВА–ТАРАС ШЕВЧЕНКО
МУЗИКА–ОСИП ЗАЛЕСЬКИЙ

ЗАЙЧИК-ПОБІГАЙЧИК

ЗАЙЧИК - КУМ

Ішов раз Зайчик-Побігайчик дорогою та й зустрівся з вовком. Побачив, що вовк іде — уступився йому з дороги. Підходить вовк ближче та й питає:

— Чого ти з дороги вступаєшся?

— Бо я малий, а ти старий! — відказує Зайчик-Побігайчик.

— От, — каже вовк, — шукаю собі кумів. Вже кума є, Лисичка-сестричка, а кумом ти, Зайцю-Побігайцю, будь!

— Добре! — згодився Зайчик-Побігайчик.

От, покумився він, та погостити не довелось. Усі гості були не мирні зайці, а вовки, ведмеді, лиси, тхорі та й їли вони саме м'ясо.

— Чому ж ти не їси? — питає його сірий господар.

— Я цього не вживаю! — каже Зайчик-Побігайчик.

— Чим же ти живеш?

— Я їм крижівочки з капусти, морквичку, картопельку тощо.

— Звідки ж тобі взяти того взимі? — питає вовк.

— Та не турбуйсь, куме, я вчора добре повечеряв.

Мугикнув щось вовк та й пішов до інших гостей. А зайчик сидить тихо, щоб лиш про нього забули хижі гості.

ЛУКАВА КУМА

Скінчилася гостина, розходяться гості, а кум Зайчик-Побігайчик з кумою Лисичкою-Сестричкою йдуть. Кума таки добренько вгостилася, що вже й на зайця не дивиться, а кум такий голодний, аж зубами дзвонить.

Ідуть вони — аж перед ними дівчина, кошик у руці несе. А з кошика таким смачним пахом теплих паляниць потягло, що й у лисички слинка потекла. От і умовилися куми між собою, як їм ті паляниці від дівчини дістати. Зайчик забіг наперед, упав серед шляху та й удає мертвого, а лисичка приховалась поблизу за сніговим насипом. Підійшла дівчина, побачила зайця, що повідкидав усі свої чотири лапки, поставила осторонь кошик та й нахилилась над зайчиком. Тоді лисичка з-за насипу плиг, ухопила кошик та й геть з ним до гаю подалась.

А зайчик і собі за нею. Наздогнав куму, але щось не видно, щоб вона з ним ді-

литись хотіла. Зголоднілий зайчик вже шика й гадає собі: треба його про запас лишити.

Ідуть вони, йдуть, аж ось ставочок. Заєць і каже:

— Непогано було б, коли б ще й рибки пощастило наловити. Була б у нас і паляничка, і рибка до палянички. Ось устроми лиш хвоста у воду — то риба так і пончіпляється.

— „І справді! — думає лисичка. — Є хлібець, наловлю рибки, то цілий тиждень не буду голови клопотати.

Підійшла лисичка до ополонки, що якраз почала підмерзати, та й устромила хвоста у воду. Мороз був добрий, то скоро лисичин хвіст так і примерз до льоду. Смик-смик лисичка, а відірвати хвоста від льоду годі!

Тоді Зайчик-Побігайчик до коша з паляницями та й почав уминати їх на очах у лисиці, одну по одній. Попоїв добре, а решту завдав собі з кошиком на шию та й сказав:

— Будь здорова, кумцю! Поділилися ми по доброму: мені паляниці, а тобі — риба!

Та й пострибав у ліс. Запорпав паляниці у сніг і довго мав чим живитися.

У ВЕСНЯНУ ПОВІНЬ

Якось і зима люта проминула. Повіяло тепло, настала весна. Веселіше стало Зайчикові-Побігайчикові на світі жити. І морози вже не допікають, хіба зранку приморозить трохи; і на їжу стало легше, бо почала проростати травичка та хліб у полі, на віточках бруньки набубнявіли й давали таку смаковиту їжу.

Та з весною ускочив наш Зайчик-Побігайчик у таку пригоду, що ледве й вискочив. То була перша весна в його житті, і не знав він, як річки навесні розливаються у велику повінь. От, забрався він на ніч у кущики недалеко від річки, а як настав ранок, то побачив наш Зайчик-Побігайчик, що вода його кругом оточила, а його кущик — мов невеличкий острівець серед моря. Вода все прибуває, вже й лапками він у воді стоїть, промерз увесь, дрижить від страху та від холоду. А вода все йде та йде, вже й по колінця йому досягає. Пропав би наш Зайчик-Побігайчик, та ось показався на воді човен, увесь повний зайців, а серед них сидів і гріб веслом дідок старенький. Побачив він Зайчика-Побігайчика, навернув до нього човна та й кричить:

— Держись, козаче, ось і тебе до компанії заберем!

Тільки під'їхали, а зайчик скік до гурту в човен! Ледве вмістився — так було там тісно.

— Ну, на цей раз годі, — каже дідок, — бо ще всі разом і потонемо. Отже, випущу вас на берег, а там самі ховайтесь і рятуйтесь! А після Петра вже не попадайтесь на око дідові Панасові! Бо дід Панас, хоч і старенький, та стрілець добрий — вже він не змилить! А тепер — марш! — сказав і з розгону виїхав човном аж на берег.

Як почули зайці берег, то кинулись один поперед одного на землю. Деякі зривались і падали у воду, але вода була мілка, то виборсувалися з неї і щосили стрибали в лісок.

НЕБЕЗПЕЧНІ ЗУСТРІЧІ

Не стало такого холоду й голоду, як узимі, але всякої небезпеки для заячого життя не поменшало, а ще й побільшало. За кожним клаптиком травички, за кожним кущиком таїлась і чигала на зайчика якась небезпека: і хижий звір, і мстива людина, що не забувала своєї шкоди. А тої шкоди досить заподіяли їй зайці і в саду, і на городі, і в полі та й у лісі. Не міг наш зайчик проти тих усіх ворогів боротися, а лиш знав — прислухатися та й тікати.

І став він боязкий та лякливий. Де лиш причується йому що, зараз стрибне та навтіки, не розбираючи навіть, чи слід та куди слід.

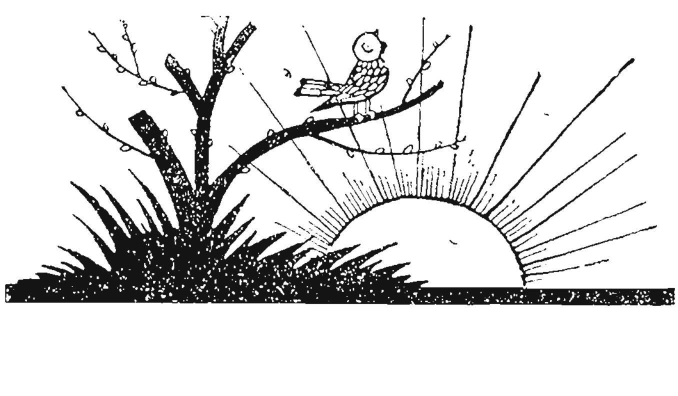
От, вийшов Зайчик-Побігайчик попастися. Пробіг трохи, дивиться — біжить на нього вовк. Як чкурнув зайчик, таки втік від вовка. Зупинивсь, озирнувся кругом — нема нікого. Почав скубти травичку. Та не встиг бідолаха й два рази скубнути, дивиться — підкрадається до нього лисиця. Зайчик знову навтіки! Біг, біг, поки зник з очей лисиці. Зупинився у бур'яні, прищулив вушка й важко дихає. Не встиг ще відійти від усього, аж чує — щось у бур'яні зашелестіло. Зайчик-Побігайчик знову пустився тікати.

Котить він чимдуж та й не бачить, що біжить просто на діда Панаса. Дід присів: ну-ну, — думає собі, — побачимо, що далі буде. Біг, біг Зайчик-Побігайчик та як вискочить просто на діда! Отетерів сперепляку і не тямить уже, чи бігти назад, чи перескочити через діда. А той сидить і анічичирк! От, звівся зайчик на задні лапи, сів і дивиться дідові в вічі та хрр-хрр! — тобто злякати хоче. Але дід не витримав більше та так і покотився зо сміху. Як отямиться зайчик та як чкурне від діда в поле!

(Продовження буде)

Пояснення-словничок: **покумитися** — стати кумом, або кумою — **кум, кума** — in Ukrainian godfather and godmother only in relationship to each other not to the child, теж близький приятель — close friend, buddy; **тхір** — звірок, що видає неприємний запах (skunk, polecat); **крижівка** — головка капусти (head of cabbage); **мугикнути** — промовити тихо й невиразно; також підспівувати, замкнувши уста (to hum through the nose); **паляниця** — плоский хліб — (flat cake); **плигати** — скакати (to jump, to leap); **ополонка** — проруб у льоді, щоб набирати води або ловити рибу (ice hole); **смик** — тягти або виривати коротким, швидким рухом (quick, sudden, jerky motion); **уминати** — зі смаком їсти (to eat greedily); **стрибати** — скакати; **вітка** — галузка (twig, branch); **брунька** — bud; **бубнявіти** — брякнути, грубшати, розростатися; **компанія** — гурт, товариство; **виборсатися** — видобутися, видістатися (to extricate oneself, clamber out); **чкурнути** — швидко побігти; **бур'ян** — weed; **отетеріти** — остовпіти, здеревіти від переляку; **анічичирк** — знерухоміти, заніміти (without the least sound).

Микола ПОГІДНИЙ *Ілюстрації Петра АНДРУСЕВА*

ДНІПРОВІ ДЗВОНИ

(Леґенда)

Бурхливо котив хвилі Дніпро-Славута по нашій Україні. Своєю таємничою мовою він переспівував стару бувальщину, що віками нанизувала на крутих берегах криваві дії княжої Руси-України.

Тільки не всі мали ласку її розуміти, бо Дніпро-Славута пильно беріг свої таємниці. Свою мову приглушував на скелястих порогах ревищем розлючених хвиль, що здіймалися грізними валами, розбивалися сріблястими бризками, падали райдугами у плесо й неслися прудко в Чорне море.

Єдині рибалки, що здавен-давна звикли до його пісень, не дали себе залякати. Їм таки вдалося пізнати одну з таємниць, які він приховував від людських очей.

На дні Дніпра, біля Ненаситця, у пекельному ревищі вони бачили два великі дзвони, що лежали глибоко під водою, зарившись у намул.

Це дало причину до різних неймовірних розмов між тамошніми поселенцями, а знайшлися й такі, що пробували їх добути. Однак, усі їхні спроби закінчилися безуспішно.

Дзвони залишились у пекельному ревищі до сьогодні. А рибалки, пригадавши собі старі перекази, стали поволі доходити до правдивої історії, яка розкривала їм усю таємницю Ненаситця та його загадкових дніпрових дзвонів.

Отож, рибалки оповідали, що острів Ненаситець колись, дуже давно з'єднувався з правим берегом Дніпра й увесь був укритий зеленими осокорами та верболозом. Трохи нижче з південної сторони були видовбані печери, де, мабуть, жили перші поселенці наших земель. Та це було дуже давно, і тих часів уже ніхто не пам'ятає.

Все ж постійними відвідувачами залишилися таки дніпрові рибалки, що часто сюди причалювали, розкладали на березі вогні, просушувалися, варили собі куліш і відпочивали.

Чарівний Ненаситець завжди радував своїх гостей незвичайною красою, і тому він скоро знайшов нових поселенців, що стали жити в його печерах. Рибалки оповідали, що ще за князя Володимира зайшов сюди один монах з Києвсько-Печерської лаври, вибрав собі одну з цих печер, закопав при вході дерев'яного хреста і тут у молитві

та пості подвизався на славу Господа. За ним пішли інші, охочі служити Богові, і так Ненаситець став заселюватися святими людьми. Слава про їхні подвиги скоро рознеслася по Подніпров'ю, а ще більше поміж рибалками. Вони ніколи не забували про тих, що відійшли від грішного світу, і постійно постачали їм сушену рибу, борошно та всяку іншу їжу. Так постав на Ненаситці монастир, і довколишні мешканці назвали його „Монастирком".

Монастирок розцвітав, більшав, залюднювавсь і врешті діждався власного ігумена, що його призначив київський митрополит. Один із цих ігуменів за часів великого князя Ярослава Мудрого забезпечив Монастирок валами й частоколами від степів, бо часи були неспокійні. Дикі орди блукали степами, і завжди можна було сподіватися від них якогось лиха.

До найбільшого розквіту дійшов Монастирок за ігумена Варлаама. Він не лише зміцнив вали для оборони від непрошених гостей, але й збагатив сам монастир. Києво-Печерська лавра обдарувала святу обитель чудотворним образом Пресвятої Богородиці. Його урочисто внесено до монастиря і приміщено в одній із печер Ненаситця. Другою його цінністю були два великі дзвони, що їх купив отець Варлаам у Корсуні від греків. З наказу ігумена завісили дзвони на високих брусах над самим берегом, щоб їх могли чути всі довколишні поселенці, що мешкали на обох берегах Дніпра.

Слава про ці дзвони скоро рознеслася по всій Україні. Вони мали віщу силу: могли гомоніти весело або сумно, провіщаючи радість або горе, що мали зустріти українську землю. Знаючи цю дивну ворожбу дзвонів Монастирка, поселенці з-над Дніпра пильно до них прислухалися, хрестились і в молитвах звертались у сторону Монастирка, немов вижидали від нього спасіння для себе.

Не занедбували вони також відвідувати святу обитель і тут спільно з ченцями молилися за долю Руси-України. Всі полюбили цю святу обитель, і Монастирок багатів не лише земним добром, а й побожністю та святістю боголюбивої черенечої братії. Дніпро-Славута міг гордитися своїми

дітьми, що знайшли щасливий захист біля нього.

Та не довго довелося чернечій братії радіти у своїй святій обителі. Прийшов 1240-ий рік, коли на українську землю впало несподіване горе. Дзвони Монастирка сумно заридали, а їхній жалібний гомін понісся обома берегами по всій Україні.

Розійшлася страшна вістка, що на Україну ідуть татари-песиголовці, люди з великими головами, жовтими обличчями, косими очима; їдять вони кінське м'ясо і п'ють людську кров. Перелякані втікачі оповідали про них різне страхіття, більш чи менш імовірне. Однак, ніхто не сумнівався, що доведеться українській землі знову платити данину крови.

Княжі коромоли, що притупили чуйність князів перед загальною небезпекою, використали татари, займаючи городи одні за одними без великого спротиву, грабуючи, вигублюючи мужчин, а жінок і дітей забираючи в ясир. Таким способом попав у татарські руки Переяслав, Чернігів, а тоді вся орда з ханом Батиєм на чолі вирушила на Київ, руйнуючи все по дорозі.

Стояв тоді залогою у престольному городі воєвода Димитрій, що з наказу галицького князя мав захищати Київ від татарів. Воєвода зрозумів відповідальний обов'язок і виконав його з честю для української землі. Утікачі оповідали про нього незвичайні речі. Коли татари, розбивши таранами мури, вдерлися до города, то славні кияни не віддали без бою ні одної п'яді землі. Жорстокому ворогові довелося здобувати окремо кожну вулицю, кожну церкву, кожну хату. Ця героїчна оборона здивувала навіть самого хана, тож, коли татари привели перед нього пораненого в боях воєводу Димитрія, то хан привітав його по-лицарськи й дарував йому життя. Але марна була для воєводи слава від жорстокого ворога. Ридала з горя вся Україна, а з нею і зловіщі дзвони отця Варлаама.

Отець ігумен, почувши, що престольний город Київ попав у татарські руки, з відчаю тричі перехрестився, важко зідхнув і сказав до чернечої братії:

— Тепер уся наша надія на Господа Ісуса Христа і на Пресвяту Богородицю!

А ченці впали на коліна, піднесли руки вгору й від щирого серця заволали:

— Господи, Ісусе Христе і Ти, Пресвята Богородице, визволіть нас від неволі агарян! Візьміть нас під свій святий покров і захистіть від сорому українську землю!

ВІТАЄМО ПИСЬМЕННИКА МИКОЛУ ПОГІДНОГО З 40-РІЧЧЯМ ТВОРЧОСТИ

Усі ви, читачі „Веселки", напевно маєте багато українських книжок у своїх домашніх бібліотеках. Між цими книжками є й „Пригоди котика Мурчика". Візьміть ще раз цю книжечку в руки й подивіться, яке ім'я й прізвище її автора. А потім пошукайте ще таких книжок, як „Марійка Лебідка — лісова квітка", „Ілля Муромець" чи „Срібна гривня". Може маєте й таку книжечку, що зветься „Гетьманська булава". Всі ці книжки написав той самий автор — Микола П о г і д н и й.

Багато інших оповідань написав він, та тепер годі їх дістати, бо вони були друковані ще перед другою світовою війною в Україні, в місті Львові. Усіх оповідань і казок українським дітям написав цей письменник багато — більше як 50. Не всі вони появилися окремими книжечками, а друкувалися в різних часописах і журналах, пізніше й у „Веселці".

Письменник Микола Погідний живе в Америці, в місті Мілвілл, Ню Джерзі, але народився він в Україні й довгі роки проживав у чудових горах Карпатах. Коли Українську Землю зайняли москалі-большевики, він переїхав до Америки й тут далі пише свої твори, здебільша для дітей. Він член-засновник Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді (ОПЛДМ).

Перша книжка для дітей М. Погідного, це „Казка про гордого боярина Марка Путятича", що появилася в в-ві „Світ дитини" у Львові в 1932 р. Цього року сповняється сорок-ліття письменницької творчости Миколи Погідного для дітей і молоді. Ми, читачі „Веселки", раді, що Автор і досі не залишає своєї праці — творчости для дітей. Його творами ми дорожимо і дякуємо за них. Вітаючи письменника Миколу Погідного з 40-річчям творчости, бажаємо йому здоров'я та багато сил, потрібних для дальшої письменницької творчости. Поява нових його творів окремими книжками буде радісною подією для всіх нас.

Від читачів і редакції „Веселки", від Управи та членів ОПЛДМ сердечний привіт і наша спільна подяка йому за всі казки та оповідання.

У цьому числі друкуємо першу частину його легенди „Дніпрові дзвони". ***Б. Д.***

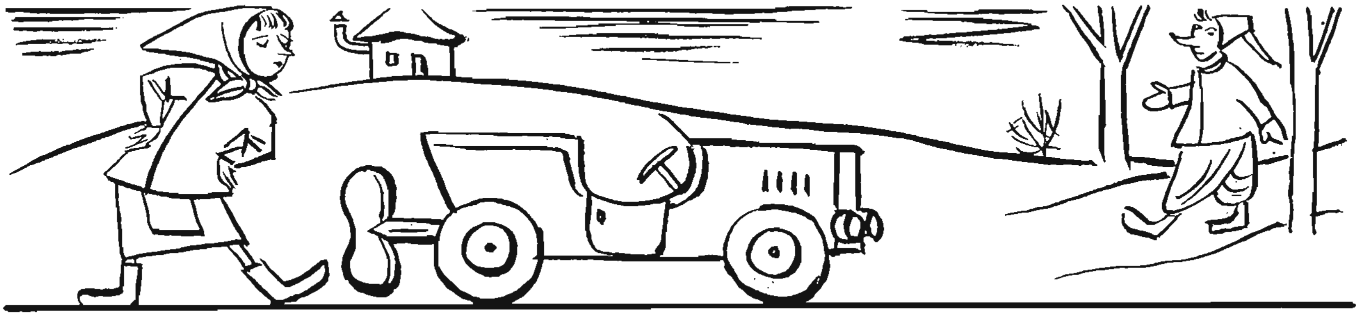
Помолившись, отець Варлаам звелів знову вдарити у дзвони, але вони й тепер не змінили свого жалібного гомону. Заридали дзвони так сумно, що вся братія жахнулася.

Тоді отець Варлаам зупинив нещасних дзвонарів, а сам пішов до печери, впав перед іконою Пресвятої Богородиці ницьма і так лежав хрестом три дні й три ночі, не їв, не пив, благаючи: „Пресвятая Богородице, спаси нас!"

(Закінчення буде)

Текст: Роман ЗАВАДОВИЧ *Ілюстрації: Петро ХОЛОДНИЙ*

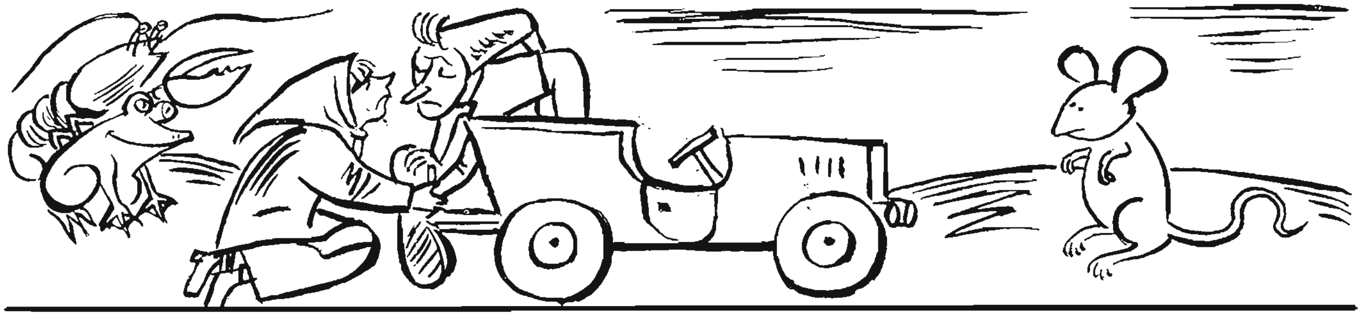
ГОЦА ДРАЛА

Мандрував хтось через ліс
І в кишені авто ніс.

Та немудро він зробив:
В лісі авто загубив.

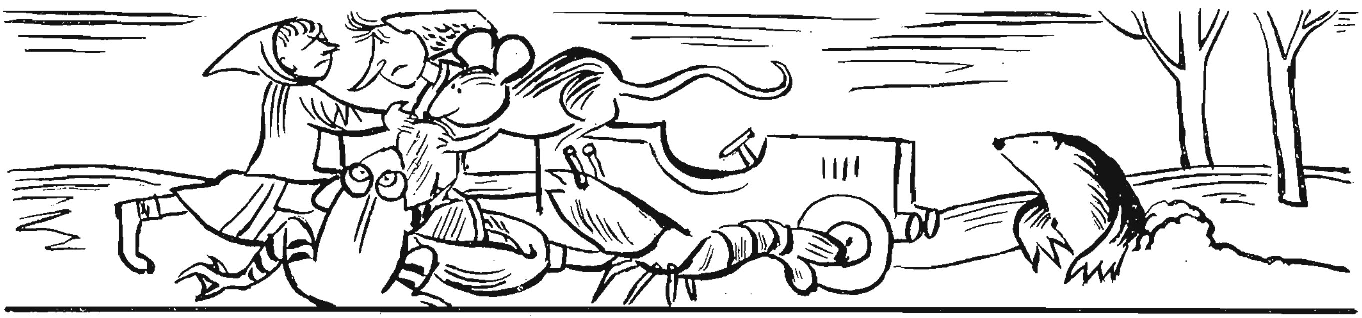
Ґоца Драла вийшла з хати,
Стала авто оглядати.

— Електричне? На бензину?
Ні, я бачу тут пружину.

Ромтомтомику, ходи но,
Накрутити поможи но!

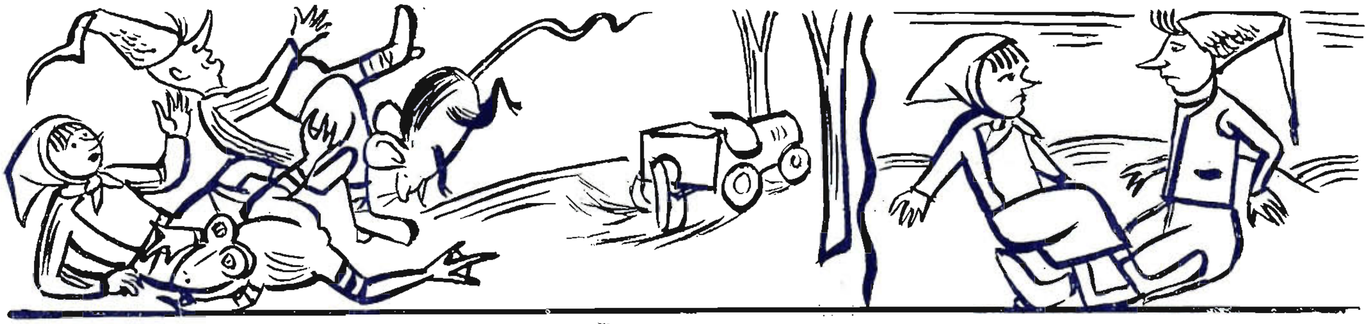
Як накрутимо, мій брате,
То поїдемо в Карпати.

Всі напружували сили,
Та таки не накрутили.

Просять рака, жабку, мишку:
— Поможіть нам, друзі, трішки!

Навіть з нірки виліз кріт —
Крутять, аж закапав піт.

Ну, нарешті накрутили! —
Раптом авто д-р-р-р щосили;..

Сіпнулось, у ліс помчало,
Всіх їх поперевертало.

— Ой, пропала, ґноме-брате,
Наша подорож в Карпати!

З дитячого життя

ВИСТАВКА ДИТЯЧОЇ ОБРАЗОТВОРЧОЇ СТУДІЇ В ТОРОНТО

У Торонто, Канада, існує Дитяча Образотворча Студія під керівництвом мистця Петра Сидоренка. Минулого року Студія влаштувала 12-ту виставку праць учнів. Виставка була присвячена 50-им роковинам смерти графіка Юрія Нарбута і композитора Миколи Леонтовича та сотим роковинам з дня народження поетеси Лесі Українки й письменників Василя Стефаника та Леся Мартовича. У виставці взяло участь 26 учнів від 7 до 15 років життя.

Колодій Ярема — Василь Стефаник, олія

Гамівка Микола — Лесь Мартович, олія

Мищишин Оксана — Леся Українка, олія

Стасишин Олег — Микола Леонтович, олія

Сценарій і текст: ***Р. ЗАВАДОВИЧ*** *Ілюстрації:* ***П. ХОЛОДНИЙ***

Scenario and story: ***R. ZAVADOVYCH*** *Illustrations:* ***P. CHOLODNY***

БОГДАН-СІЧОВИЙ СТРІЛЕЦЬ
ІСТОРИЧНА КАЗКА

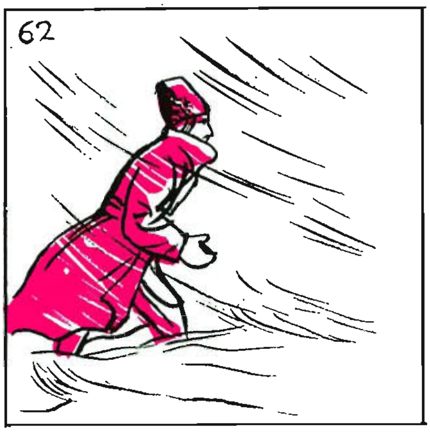
UKRAINIAN TALE
BOHDAN-SICHOVY STRILETS

РОЗДІЛ VI: ПІД ЗАСЛОНОЮ ЗАМЕТІЛІ *CHAPTER VI: UNDER THE COVER OF THE SNOWSTORM*

— Забрати у них рушниці! — скомандував Федір, той, що привів друзів, перебраних за ґаздів.

away their guns," com- Fedir who had brought the guised as village farmers.

Із заметілі виринула постать зв'язкового Миколи.

— Це я, Федоре! Все гаразд? — запитав він півголосом.

Mykola, the orderly, appeared from the snowstorm. "It's me, Fedir. Everything all right?" he asked quietly.

— Досі, слава Богу, все! — сказав Федір. — А решта друзів і хлопці?

— Он надходять!

"Thank God, so far so good," replied Fedir. "And the rest of the men and the boys?"

"Here they come."

— Першу п'ятку поведе Юра, а другу — Гнат! — сказав Федір, коли всі зійшлися коло застави.

"The first five will be led by Yura, the second by Hnat," said Fedir when all the men had assembled at the outpost.

— А що буде з нами? — запитали роззброєні солдати.

— Ви вільні, але не виходьте зараз із застави, бо . . . — не договорив погрозливо Федір.

"And what will you do with us?" asked the disarmed soldiers. "You're free, but don't leave the outpost yet, because..." said Fedir threateningly.

Обидві групи підійшли до лісу і з обережности залягли на хвилину в снігу.

Both groups approached the forest with caution and dropped into the snow for a moment.

(Кінець шостого розділу)

(End of Chapter VI)